

Jukka Sarhimaa

20.11.2024

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle

HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE LAIKSI TYÖRIIT- JEN SOVITTELUSTA JA ERÄIDEN TYÖTAISTELUTOIMENPI- TEIDEN EDELLYTYKSISTÄ ANNETUN LAIN MUUTTAMI- SESTA (HE 146/2024 vp)

Pyydettyinä lausuntona esitän Rakennusteollisuus RT:n puolesta seuraavaa.

Esityksen mukaan laissa säädettäisiin sovittelijan velvollisuudesta menetellä sovittelutoimessaan siten, että palkanmuodostus toimii mahdollisimman hyvin eikä työmarkkinoiden toimivuus vaarannu. Sama sääntely soveltuisi sovittelulautakunnan toimintaan. Valtakunnansovittelija tai hänen määräämänsä sovittelija toimisi esityksen mukaan jatkossa sovittelulautakunnan puheenjohtajana.

Pidämme esitettävää lainsäädäntöä tarpeellisenä työmarkkinoiden kestävän ja tarkoituksenmukaisen toimivuuden ja myös Suomen kansantalouden kantokyvyn vahvistamiseksi.

Esitettävällä puiteluonteisella sääntelyllä ei sinänsä muutettaisi, vaan vahvistettaisiin ja selkeytettäisiin toimintatapaa, jota on pääsääntöisesti noudatettu työmarkkinakäytännöissä ja sovittelutoimessa vuosikymmenten ajan.

Rakennusteollisuus katsoo, että on hyvin perusteltua vahvistaa kansainväliseen kilpailuun osallistuvien toimialojen päänavaajaroolia palkanmuodostuksessa Suomen työmarkkinoiden toimivuuden varmistamiseksi sovittelujärjestelmää kehittämällä. Avouudessa taloudessa julkinen sektori tai pääasiallisesti kotimarkkinoille keskittyvät toimialat eivät voi kestävästi ylittää kansainväliselle kilpailulle alttiiden toimialojen työehtosopimusten kustannusvaikutuksia.

Työriitojen sovittelujärjestelmä on tärkeä osa työmarkkinoiden toimintaa. Esitettävä sääntely vahvistaa osaltaan pääasiallisesti noudatettua työmarkkinakäytäntöä ja sovittelutoimen asemaa, mutta se ei vähennä tarvetta työmarkkinamallin kehittämiseksi työmarkkinaosapuolten toimesta.